

Synodaal proces: uitkomsten parochie H.H. Cosmas en Damianus te Groesbeek

In onze parochie zijn drie speciale bijeenkomsten gehouden in het kader van het synodaal proces. Daarnaast is het synodaal proces ter sprake gebracht tijdens avonden voor ouders van communicanten en tijdens vieringen.

De 'opbrengst' is tweeledig: voor het wereldwijde synodaal proces (I) en voor de dagelijkse praktijk in de parochie (II).

I. Opbrengst voor het synodaal proces

Wat betreft het synodaal proces is de kern van alle opmerkingen: bied als rooms-katholieke kerk meer mogelijkheden en grotere vrijheid: in de liturgie (vooral gezangen, eigentijdse teksten), verruim de criteria voor de ambten (diaken, priester), laat wereldwijd gezien meer regionale/culturele verschillen toe, kerkelijk huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht.

- 1. Op 29 maart 2022 was er in gebouw Op de Heuvel in de wijk Sionsheuvel van het dorp Groesbeek 's avonds een bijeenkomst met als thema: Wat speelt in de samenleving en wat kan de kerk daarin betekenen? Ingrid van Meer van het familiepastoraat van het bisdom Den Bosch heeft een inleiding verzorgd.**

Belangrijkste uitkomsten voor het synodaal proces:

- Meer mogelijkheden gewenst wat betreft toegestane liederen in de liturgie (nieuwe liederen, bekende liederen, populaire muziek).
- Meer eigentijdse teksten in de liturgie. De liturgische taal is door grote groepen niet goed te volgen.
- Meer inbreng van leken.

- 2. Op 30 maart 2022 was er in gebouw De Slenk in het dorp De Horst 's middags een bijeenkomst met als thema: Hoe geef je een zinvolle invulling aan de laatste levensfase? Geestelijk verzorger Marinus van den Berg heeft een inleiding verzorgd.**

Belangrijkste uitkomst voor het synodaal proces:

- Kerk zou morele standpunten inzake levenseinde moeten versoepelen, vooral wat betreft theoretische standpunten rond toestaan van euthanasie en abortus (keuze tussen kind of moeder in geval van nood).
- Meer mogelijkheden/vrijheid in de uitvaartliturgie.

- 3. Op 5 april 2022 was er in gebouw De Sleutel in de het dorp Breedeweg 's avonds een bijeenkomst met als thema: Hoe blijf je een levendige parochie in deze tijd? Kerkhistoricus Peter Nissen heeft een inleiding verzorgd.**

Belangrijkste uitkomsten voor het synodaal proces:

- Steunbetuiging aan uitkomsten van Duitse synodale proces inzake structurele en organisatorische veranderingen in de Kerk: afschaffen verplicht priestercelebaat, vrouw tot diaken wijden, bij de benoeming van een bisschop ook leken betrekken, bij de benoeming van een pastoor ook de parochianen horen, kerkelijk huwelijk tussen mensen van zelfde geslacht mogelijk maken.
- De blijde boodschap op een eenvoudige en aansprekende manier bij mensen brengen: liturgische teksten vereenvoudigen, mensen in het hart raken, luchtige gezangen toestaan, geest van de Wet boven de letter van de Wet stellen in regelgeving en praktijk van de Kerk.
- Gastvrije Kerk zijn, echt open voor iedereen, ongeacht achtergrond (ras, geslacht, seksuele geaardheid, relatie, politieke overtuiging), niemand buitensluiten of veroordelen, meer ruimte voor regionale/culturele verschillen binnen de Wereldkerk.
- Stoppen met fuseren van parochies (schaalvergroting).

II. Opbrengst voor dagelijkse praktijk in de parochie

- 1. Op 29 maart 2022 was er in gebouw Op de Heuvel in de wijk Sionsheuvel van het dorp Groesbeek 's avonds een bijeenkomst met als thema: Wat speelt in de samenleving en wat kan de kerk daarin betekenen? Ingrid van Meer van het familiepastoraat van het bisdom Den Bosch heeft een inleiding verzorgd.**

Belangrijkste uitkomsten voor de parochie:

- Veel dingen doen we goed: sfeer, saamhorigheid, wijze van vieren, preken/overwegingen, je mag zijn wie je bent, ruimte voor gebed, betrokkenheid pastoraal team.
- Bewustwording t.a.v. wat mensen nodig hebben om zich thuis te voelen: jezelf herkennen in de verhalen en beelden die worden gedeeld, rust, diepgang, bidden, bidden voor elkaar, herkenbare muziek, muziek van Huub Oosterhuis, jong en oud bij elkaar brengen, opstarten peuter-kleutervieringen, betrokkenheid pastoraal team en parochianen onderling, warmte (gevoelsmatig).
- Wensen die er leven: nieuwe gezangen, bekende gezangen, meer mensen in de kerk, teksten van deze tijd, meer interactie, meer sociale betrokkenheid onderling, meer uitleg van gelezen teksten, vrijmoedig spreken en antwoorden, vaker koffie drinken na de viering.
- Opmerkingen die gemaakt werden: ik heb vertrouwen dat het allemaal goed komt; kerk was vroeger wat Facebook nu is; overal is ergens vuur: God kan overal aan het licht komen; ik had niet verwacht dat er nog zoveel leeft.

2. Op 30 maart 2022 was er in gebouw De Slenk in het dorp De Horst 's middags een bijeenkomst met als thema: Hoe geef je een zinvolle invulling aan de laatste levensfase? Geestelijk verzorger Marinus van den Berg heeft een inleiding verzorgd.

Belangrijkste uitkomsten voor de parochie:

- Vragenderwijs werd nagedacht over allerlei zaken rond ziekte, lijden, sterven en rouw. Deels werden onderwerpen in groepjes besproken. Wat is een zalige dood? Kan ik met een pastor praten over euthanasie, of loopt een kerkelijke uitvaart dan gevaar? Wat zijn de mogelijkheden bij een uitvaart? Wie ben ik geweest? Hoe kijken mijn kinderen naar mij? Welke angsten heb ik? Ben ik in staat om tegen het levenseinde om vergeving te vragen? Wat geeft mij steun en troost? Welke verwachtingen heb ik van de parochie?
- Bewustwording/opmerkingen t.a.v. rouw: je kunt beter spreken van 'blijvende verbondenheid' dan van 'rouwverwerking'; er staat geen tijd voor rouw; óók na twee jaar moeten mensen nog hun verhaal kunnen doen; in het luisteren naar de ander gebeurt 'het'; pastorale huisbezoeken zijn erg belangrijk; dat dode kinderen vroeger in ongewijde aarde werden begraven heeft erg veel pijn gedaan; er blijft groei in de relatie, ook na de dood; de ander is er nog, maar anders.
- Opmerkingen die gemaakt werden: maak ziekte, dood en rouw steeds bespreekbaar; tegenwoordig zijn er nog maar weinig eucharistievieringen bij een uitvaart; steeds vaker wordt gekozen voor een afscheidsbijeenkomst in een crematorium zonder kerkelijke voorganger; bij een besloten en intiem afscheid sluit je ook mensen buiten; over de negatieve gevolgen van de coronacrisis en -maatregelen wordt nauwelijks meer gesproken; het is belangrijk dat na een uitvaart familie met goede herinneringen achterblijft; zalig sterven is wanneer je omringd door je geliefden sterft.

3. Op 5 april 2022 was er in gebouw De Sleutel in de het dorp Breedeweg 's avonds een bijeenkomst met als thema: Hoe blijf je een levendige parochie in deze tijd? Kerkhistoricus Peter Nissen heeft een inleiding verzorgd.

Belangrijkste uitkomsten voor de parochie:

- Het benoemen van de positieve kanten van de rooms-katholieke kerk maakte de mensen zichtbaar blij en gaf ze een goed gevoel: het besef dat je deel uitmaakt van een lange traditie en van een wereldkerk, de rijke liturgie, de rituelen voor heel de mens (niet alleen het verstand), de gemeenschap van gelovigen, de traditie van het kloosterleven, de vreugde waarmee het evangelie gebracht wordt.
- Bewustwording van de waarde die parochianen hechten aan rituelen en saamhorigheid, gastvrijheid voor ieder mens (ongeacht zijn of haar achtergrond, geaardheid, enzovoort), mooie muziek en gezangen, in stilte bidden, luiden van de klokken, combinatie van traditie en vernieuwing.

- Opmerkingen die gemaakt werden: het is belangrijk om het kerkgebouw zoveel mogelijk open te stellen, zodat mensen kunnen bidden of in stilte kunnen zitten, tot rust kunnen komen, een kaars kunnen aansteken; gastvrijheid moet ook gelden voor ongelovigen; geloofsgemeenschappen zijn sterk gekoppeld aan plaatselijke gemeenschappen, parochiefusies zijn 'palliatieve zorg'; organiseer meer feesten, ook op het kerkplein; laat mensen vertellen wat de toegevoegde waarde van het geloof is; aandacht voor Maria is in Groesbeek erg belangrijk.

Ouderavonden in voorjaar 2022

Naast de genoemde drie bijeenkomsten, is het synodaal proces ook verschillende keren op ouderavonden aan de orde gesteld. Op die avonden voor ouders van communicanten werden de volgende opmerkingen gemaakt, die vooral betrekking hebben op de geloofsbeleving en het parochieleven:

- Ouders moeten het zelf doorgeven, maar geloven we eigenlijk nog wel?
- Geven we het geloof nog wel mee?
- Geef uitleg over verschillende geloven/religies.
- Kijk terug op corona.
- Maak oorlog, ziekte en dood bespreekbaar.
- Organiseer activiteiten: hutten bouwen, bakwedstrijd, Escaperoom.
- Organiseer concrete acties (bijv. 100 weeskinderen in Dekkerswald).
- Kies voor een wijkaanpak: contactpersonen per wijk; naar elkaar omzien.
- Schenk aandacht aan het bijbrengen van respect voor elkaar, bijvoorbeeld via een rollenspel.
- Probeer het geloof spelenderwijs te brengen.
- Hip maken: zorgen dat kinderen geboeid worden en graag terug willen komen.
- Zorgen dat een kind binding krijgt met de kerk.
- Werk met korte filmpjes, en stel dan de vraag: wat zou je doen, en waarom?
- Overige geuite wensen: meer interactie met school, meer mensen betrekken, flexibele open diensten, teksten die aansluiten bij huidige tijd, kinderen actief betrekken in diensten, meer online/digitaal, visueler, begrijpelijker taal, 'beloning' kinderen door bijvoorbeeld stempels (bij opkomst), flexibeler opstelling door parochie en bisdom, mogelijkheid om kerk te 'verkleinen', kortere kerkdiensten, dag afwisselen, gezinsviering samen met andere diensten.